

ΚΥΨΕΛΛΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

προπληρωτέα

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. ν. 6.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. . . . 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΘΩΩΝ ΠΕΝΤΖΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.—ΦΤΑΛ. 11.

ΑΡΙΘΜΟΣ 33,

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 30 Ἀπριλίου 1886

ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ

(συνέχεια ἴδε φυλλ. 53)

Ὁ διακαίστερος πόθος τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου ὡς ἐκ θαύματος εἶχε λοιπὸν ἐκπληρωθῆ· ρίψας εἰς τὰς φλόγας τὴν γραμματικὴν του, ἠγάλλετο ὅτι δὲν ἤθελε τοῦ λοιποῦ ἶδει τὸ ὄργιλον καὶ σκυθρωπὸν βλέμμα τοῦ Φραγκίσκου Οὐρσινάτου. Πρωτοδαῖς τῆς τέχνης οὐδὲ ἄλλο ἦτο ἢ ὑπηρετὴς τοῦ Γκιρλανδαίου, καὶ ὅμως ἐλογίζετο ἐλεύθερος ὡς ὁ ἄηρ, εὐτυχέστερος τοῦ Δουκὸς· ἠδύνατο κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ ρυπαίνῃ τοίχους, νὰ σχιαγραφή νουτοχάρτας, νὰ ἀλέθῃ χρώματα. Ἐὰν τυχὸν εὐρισκεν ὄργιλλον τὴν ἐτυποποιεῖ κατ' ἀρέσκειαν ἀνευ φόβου μή τις πατάξῃ αὐτόν· ἐὰν κατεῖχε σιδηρότινα ἰώμενον, εἰς αὐτοῦ ἐσχημάτιζε γλυπτῆρα. Ἐνίοτε ἐσάρωνε τὸ σχολεῖον, καθήκον τῆ ἀληθῆς λίαν εὐτελὲς πρὸς νέον καταγόμενον ἐκ τῶν τῆς Canossa, μὴν ἀρεστὸν αὐτῷ συλλέγοντι ἐκ τῶν σαρωμάτων ὅτε μὲν γλυφίδα ὅτε δὲ τεμάχιον μαρμάρου. Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν δὲν ἤθελε μεταβάλλῃ αὐτὸν ἀντι τοῦ τῆς Δημοκρατίας Προέδρου. Ἀνέλαβε τὸ ἔργον παρὰ τῷ Γκιρλανδαίῳ δι' εὐτολμίας προσηκού-

κούσης μόνον αὐτῷ.

Ἀντὶ νὰ διορθῶνται ὡς οἱ ἕτεροι συμμαθηταὶ του ἐδιόρθωνεν αὐτὸς τὰ τοῦ διδασκάλου ἰχνογραφήματα τὸ ἀντίτυπον αὐτοῦ ὑπερεῖχε τοῦ πρωτοτύπου. Ὁ γέρον ἀντὶ νὰ ταράττηται ἐκ τῆς αὐτῆς προόδου, γλυκέως ἐμειδία ἐνθαρρύνων αὐτὸν διὰ πολλῶν ἐπαίνων· ἀλλ' ὅμως ἐὰν ὁ διδάσκαλος ἐπῆρει αὐτῷ, οἱ συμμαθηταὶ του ἐμνηστικῶς αὐτῷ, ὥστε πάραυτα κατενόησεν ὅτι οὐ δύναται τις ἀτιμωρητὴ νὰ δεικνύηται μέγας τεχνίτης τρισκαίδεκαετῆς τὴν ἡλικίαν.

Ὁ Μπενβενότος Κελλίνης εἰς τῶν ἐξοχώτερων θαυμαστῶν τοῦ Βωναράττου πρὸς ὃν τοσοῦτον ὁμοίως εἶχε κατὰ τὴν εὐφυῖαν καὶ τὸ ἦθος τὰ δε διηγεῖται ἡμῶν ἐξ ὧν μυσόμεθα τὰ ἀπόρρητα τοῦ τυφλοῦ ἐκείνου μίσους.

«Ἐφθασεν εἰς Φλωρεντίαν γλύπτης τις, Πέτρος Torregiani τὸ ὄνομα. Ἀφίκετο ἐκ τῆς Ἀγγλίας ἐν ἣ διέμενον ἐν ἔτος. Οὐδὸς παρατηρῶν τὰ ἰχνογραφήματα καὶ τὰ ἔργα μου, μὲ εἶπεν· ἦλθον εἰς Φλωρεντίαν ἐκ Λονδίνου ὅπως παραλάβω μετ' ἐμοῦ ὡς οἶόν τι νέους μέλλων νὰ ἐπιχειρίσω πολύμοχθον ἔργον διὰ τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω συνεργάτας μόνον τοὺς συμπολίτας μου, καὶ ἐπειδὴ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐργάζεσθαι καὶ ἰχνογραφεῖς εἶναι μάλλον γλυπτῶν ἢ

χρυσόχου, σὲ ἀγὼ μετ' ἐμοῦ καὶ καταστήσω σε συνάμα καὶ ἐνδοξον καὶ πλούσιον. Ὁ Torregiani ἦτο θαρράλευς καὶ εὐεϊδής. Ἦτο δὲ τοσοῦτον ἀγέρωχος τὴν ὄψιν ὥστε παρῆγε φόβον τοῖς θραυστέροις καὶ καθ' ἑκάστην μοί διηγείτο γεγονόσ τι ἐν Λονδίῳ συμβάν.—Περὶ Μιχαὴλ Ἀγγέλου μοι εἶπεν Ὁ Βωναρόττης καὶ ἐγὼ ἐπορευόμεθα εἰσέτι παῖδες ὅπως ἐργασθώμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Καρμήλου· καὶ καθὼς συνήθως ἐσκωπτε τοὺς συνεργαζομένους αὐτῷ, ἡμέραν τινὰ μάλλον παροργισμένους, συνέλαβον αὐτὸν ταῖς χερσὶ, καὶ τοιοῦτον κίνδυνον ἐνέτριψα αὐτῷ ὥστε ὑπὸ τὸν γρόνον μου συνέτριβον τὸ ὅσπερ καὶ ὁ χρόνος τῆς ρινὸς ἐξ οὗ θά φέρῃ τὸ σημεῖον καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του. Αὐταὶ αἱ λέξεις μὲ ἤρθεσαν τοσοῦτον ὥστε ἠσθάνθη ἀσπονδὸν μίσος πρὸς τὸν Torregiani, καὶ οὐ μόνον ἠρνήθη νὰ μεταβῶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας δὲν ἠθέλησα πλέον οὔτε νὰ ἴδω αὐτόν.»—Εὐγενῆς καὶ γενναία ἀγανάκτησις ἦτις μεγίστην περιποιεῖ τιμὴν πρὸς τὸν προκαλέσαντα αὐτὴν καὶ πρὸς τὸν ὑποκύψοντα αὐτῇ· ἔνθα εὐκαιρὸν ἐστὶ μετὰ τοῦ θεοῦ τῆς Τριλογίας Ποιητοῦ ἀνακράξαι.

Alma Sdegnoza,
Benedetta colei che 'n te s' incinse.
(Inf. 8 44)

Ἀληθές ἐστὶ ὅμως ὅτι ὁ Μιχαὴλ Ἀγγέλος, μὴ εἰδὸτος αὐτοῦ, καθ' ἑκάστην νέον τι ἐγκλημα ἐπραττε ὅπερ ἐμίλλε νὰ ἐξάπτῃ τὸ τῶν συνηλικιωτῶν του μίσος καὶ τὸν τῶν διδασκάλων φθόνον· ὁ ἀτυχῆς παῖς δὲν ἠδύνατο νὰ χαλινώσῃ τὴν εὐφροσύνην του.

Ἡμέραν τινὰ τῷ ἐδόθη εἰκὼν εἰς ἀντιγραφὴν, καὶ ἀποτελειώσας τὸ ἔργον, ἀντὶ νὰ ἀποδώσῃ τὸ ἀρχέτυπον ἐνεχείρισε τὸ ἀντίτυπον. Ὁ ζωγράφος φίλος του λαμβάνων αὐτὸ οὐδὲν κατενόησε.

Ἄλλοτε ἐπορεύετο μετὰ τοῦ φίλου του Γρανάκου εἰς τοὺς τοῦ Ἀγ. Μάρκου κήπους ἐν εἰς μεγάλας δαπάναις συνέλεγοντο τὰ λείψανα ἀρχαίων ἀνδριανῶν καὶ ἀναγλύπτων· κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν πάντες ἐπορεύοντο ὑπὸ θερμῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀναστήσωσι τοῦ τάφου τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων καὶ ἐνταφιάσωσι τὰ τῶν νεωτέρων. Ὁ κήπος τοῦ Carregi παρίστανεν νέαν Ἀκαδη-

μίαν. Ὁ Ἀγγελος Πολιτζιάνος, ὁ Πίκας della Mirandola, ὁ Μαρσίλιος Φικίνος περιεκύκλουν τὸν ἡγεμόνα καὶ διαπραγματεύοντο τὰ τῆς πολιτείας διὰ ποιήσεως Ἀξίας Ὀρατίου καὶ Κατούλλου.—Συνέγραψον περὶ ἔρωτος διὰ τῆς γλώσσης καὶ τῶν ἰδεῶν τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας ἡ· ὁ Φικίνος ἐχηρμάτισε ὁ δεύτερος πατήρ.

Εἰσελθὼν ὁ Μ. Ἀγγέλος εἰς τὸν τῶν Μεδίκων κήπον, ὡς δύναται τις συμπεραίνειν, λίαν φιλοφρόνως ὑπεδέχθη καὶ τῷ προσηγήθησαν σὶ πολυτιμότεροι θησαυροὶ τοῦ ἀνεκτιμήτου ἐκείνου μουσείου· ὁ νέος πλήρης θαυμασμοῦ παρετήρει τὰ περιφανῆ ἐκεῖνα ἔργα ὑπὸ τοῦ χρόνου ἠχρωτηρασμένα καὶ ἀναθέντα παρὰ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ βωμῶν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὤραιότητων ἐσείετο μὲν ἀλλ' οὐχὶ καὶ παρεφέρετο. Εἰς τὸν τοῦ τεχνίτου θαυμασμόν ἐμεινυτο ἀπόρρητον ἄλλως, φλογερός πόθος οὐχὶ νὰ μιμηθῇ ἀλλὰ νὰ ἀμυράσῃ τοὺς ἀρχαίους· ἀνέβαινον εἰς τὴν κεφαλὴν του ἀναθυμιάσεις ἀπείρου ὑψηλοφροσύνης καὶ λαθραίας πικρίας, διότι προηγήθησαν αὐτοῦ ἄνδρες εὐτυχέστεροι, οἱ τινες ὅπως ἀποκτήσωσι φήμην οὐδὲν ἄλλο ἐπραξαν ἢ νὰ ἀντιγράψωσι τὴν φύσιν καὶ αὐτὸς γεννηθεὶς ὀψαίτερον τί ἐμίλλε νὰ ἐπιχειρήσῃ; τί ἤθελεν εἶπῃ, ἐν περιφερόμενος ἐν τοῖς τοῦ Ἀγ. Μάρκου κήποις, ἤθελε φαντασθῆναι ὅτι πρὸ τεσσάρων ἡ πέντε ἐτῶν εἶχε γεννηθῆ ἐν Οὐρβίνῳ τεχνίτης κατέχων τὸ ἰδανικὸν ἄγγον καὶ ἐντελὲς ἐκεῖνο κάλλος, οὐ τοῖς ἀρχαίοις ἐφθόνη, καὶ ὃν ὁ κόσμος ἤθελε ποτε λατρεύσει ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ραφαήλ;

(ἔπειτα συνέχεται)

Φ. ΔΙ ΜΕΝΤΟΣ.

EMMELINA

(ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset

Μετὰφρασις

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΑΝΕΣΗ.

(συνέχ. ἴδε προηγούμεν. φυλλ.)

Ἐπειδὴ μεθ' ὅλας τὰς τρέλλας τῆς εἶχε πνεῦ-

μα, συνέθη χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ σκεφθῆ νὰ σχηματισθῆ μετὰ τὸ πέρασ χρόνου τινὸς κύκλος εὐφροσύνης περὶ ἐκείνης. Ὁ Δὲ Μαρσὴν κατὰ τὸ 1829 ἠναγκάσθη νὰ πορευθῆ εἰς Γερμανίαν διὰ κληρονομικὴν τιμὰ, ὑπόβουλον, ἧτις οὐδὲν τῷ ἀπέφερε. Δὲν ἤθελε νὰ συμπεριλάβῃ τὴν σύζυγόν του, καὶ τὴν ἐνεπιστάθη εἰς τὴν μαρκησίαν δ' Ἐναρὺ θείαν τῆς ἧτις ἤθελε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸ Moulin de May. Ἡ κυρία δὲ Ἐναρὺ ἦτο γυνὴ τοῦ ἰσοκύβητου. Ἦν πῆρξεν ὠραία εἰς τὰς ὠραίας τοῦ κράτους ἡμέρας, καὶ εὐδουε μετὰ φιλοπαίξιμους ἀξιοπρεπεῖας, ὡς ἐὰν ἐσυρε αἰθῆρα μετ' οὐρᾶς. Παλαιὸν ριπίδιον ὅπερ δὲν ἐγκατέλιπε, τῇ ἐχρησίμειε νὰ μισοκρύβεται· ὅτε πρόφερεε κανὲν ἐλεύθερον ρητὸν ὅπερ ἐκούστω; τῇ ὑπεξέφραγε, ἀλλ' ἡ σεμνότης ἔμενε πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν της, καὶ ὁσάκις τὸ ριπίδιον ἐξέπιπτε, τὰ βλεφάρα τῆς κυρίας ἐπιπτον· ὁ τρόπος τοῦ θεωρεῖν, καὶ διαλέγεσθαι, ἐξέπληξε κατ' ἀρχὰς τὴν Ἐμμελίαν εἰς σημείον ὅπερ δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῆ, διότι μεθ' ὅλας τὰς τρέλλας τῆς ἡ κ. Δὲ Μαρσὴν ἦτο τύπος σπανίας ἀθωότητος· αἱ ἀστεῖαι τῆς θείας τῆς διηγήσεως, ὁ τρόπος δὲ οὐ αὐτὴ θεωρεῖ τὸν γάμον, τὰ ἡμμειδιάματά της ὀμιλοῦσας, περὶ ἄλλων, οἱ στενχιμοὶ τῆς ὀμιλοῦσας περὶ ἐαυτῆς· ἅπαντα καθίστων τὴν Ἐμμελίαν ὅτε μὲν σοφάρην καὶ ἐκθαμβον, ὅτε δ' ἐξέκλονε ἐκ χαρᾶς ὡς ἡ ἀνήκουσις μυθολογικῆς διηγήσεως. Ὅταν ἡ γραῖα γυνὴ εἶδε τὴν ἀιδενδροφυεῖαν τῶν γενναγμῶν ἄνοιεταὶ ὅτι τὴν ἠγάπησε πολὺ. Ἡ ἀνεψιὰ ἐπορεύθη ἐκεῖ ὅπως τὴν εὐχαριστήσῃ. Ἐκεῖ ἐν τῷ μέσῳ κατακλυσμοῦ μωρολογίῶν ἡ Ἐμμελίαν διώρα τὸ βῆθος τῶν πραγμάτων, δηλαδὴ σωστὰ σωστὰ τὸν τρόπον τοῦ Παρισινῷ εἶου. Περιεπάτων αἱ δύο μόναι πρεῖαν τινα καὶ ἐφθονον διαλεγόμενα εἰς τὸ δάσος τοῦ Rochette, ἡ κ. Δ' Ἐναρὺ μάτην ἐπειράτο νὰ διηγηθῆ εἰς τὴν κόμπαν τὴν ἱστορίαν τῶν ἐρωτῶν της· τὴν ἠρώτα διαφροστροπῶς περὶ παντὸς ὅτι συνέθη ἐν Παρισίαις διχροκούντος τοῦ μυστηριώδους ἐτους ὅτε ὁ κ. Δὲ Μαρσὴν ἠγάπα τὴν δεσποινίδα Λουθάλ, τὴν ἠρώτα ἂν εἶχε συνεντεύξεις, ἂν πρὸ τοῦ γάμου ἐλαβον ἐν φίλημα, τέλος πῶς ἤθελε τὸ πάθος. Ἡ Ἐμμελίαν ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων τούτων ἔμενε ἀφρονος ἀπατάμαι ἴσως, ἀλλὰ πιστεύω ὅτι ὁ λόγος τῆς σιωπῆς ταύτης εἶνε ὅτι πάντοτε περὶ παντὸς ὤμιλε ἀστειζομένη, καὶ ὅτι δὲν ἤθελε ν' ἀστευθῆ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἐν τούτοις ἡ ἐπιτήλθρως χήρα βλέπουσα ὅτι χ' ἄνευ τὰ λόγια τῆς μετέβαλε θέματα καὶ τῇ ἐξήχησεν ἐὰν μετὰ παρελεύσιν τεσσάρων ἐτῶν γάμου ὁ παρᾶξενος ἔρωσ ἐξη εἰσέτι. ὡς ἐξ ἡ κατὰ τὴν πρῶτην ἡ μὲ-

ραν, ἀπήνητησεν ἡ Ἐμμελίαν, καὶ ὡς θ' ἀζήση μέχρι τῆς τελευταίας μου ἡμέρας.» Ἡ κ. Δ' Ἐναρὺ εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἔσθη, καὶ ἠσπᾶσθη τὴν ἀνεψιάν της ἐπὶ τοῦ μετώπου «Προσφιλέσ τέκνον εἶπε σὺ ἀξίζεις νὰ εἰσαι εὐτυχῆς καὶ εὐτυχῆς θεοκρίως εἶνε ὁ ἀνὴρ ὅστις ἀγαπᾶται παρὰ σοῦ.» Μετὰ τὴν φράσιν ταύτην προνεχθεῖσαν μετ' ἐμμαντικῶν τόνου, πάλιν ἀποταθεῖσα προσέθηκε διαθροπτομένη «Καὶ ἐγὼ, ἔλεγα πῶς σὲ ἀγαπᾷ ὁ Δὲ Σοργύ.»

Ὁ Δὲ Σοργύ ἦτο νέος τῆς μόδας, ἤρατο μεγάλως τῆς κωνηγεσίας καὶ τῆς ἱππασίας, ἤρατο συχνάκις εἰς τὸ Moulin de May, μέλλον διὰ τὸν κόμπαν * διὰ τὴν σύζυγόν του. Ἐν τούτοις ἦτο ἀληθέστατον ὅτι προσέβλεπε εὐμενῶς τὴν κόμπαν ἡ Ἐμμελίαν οὐδέποτε τοιοῦτον τι ἐφαντάσθη ὅπως τὸν περιποιεῖται ἐρχόμενον ἐκεῖ, τῇ ἦτο ἀδιάφορον, ἀλλ' ἡ πρακτικότης τῆς θείας τῆς τὴν ἠνάγκασε κρυφίως νὰ τὸν μισήσῃ ἄκουσα. Τυχαίως ἐπιστρέφουσα ἐκ τοῦ δάσους εἶδεν ἀκριβῶς ἐν τῇ αἰθῆρᾳ μίαν ἀμαξίαν ἣν ἀνεγνώρισεν ὅτι εἶνε ἐκείνη τοῦ Δὲ Σοργύ. Ἐνεφανίσθη στιγμιαίως τινας ὑστερον μαρτυρῶν τὴν λύπην ὅτι ἐφθασε λίαν ἀργά ἐκ τῆς ἐξοχῆς ἐνθα διήλθε τὸ θέρος, καὶ δὲν εἶδε τὸν κ. Δὲ Μαρσὴν. Εἶτε ἐξ ἐκπλήξεως, εἶτε ἐξ ἀποστροφῆς, ἡ Ἐμμελίαν δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρύψῃ συγνήσεις τινὰς, ἐπαναβλέπουσα τοῦτον, ἐκεῖνη ἠρρωρίασε, καὶ ἐκείνος τὴν ἐνόησε.

Ἐπειδὴ ὁ κ. Δὲ Σοργύ ἦτο συνδρομητῆς εἰς τὸ μελόδραμα καὶ διετήρει δύο ἢ τρεῖς ὑποκριτὰς μὲ ἑκατὸν κατὰ μῆνα σκουδα, ἐνομιζετο ἀνὴρ καλῆς περιουσίας· ἀπογοριζόμενος ὅπως γευματίστη ἐπεθύμει νὰ γνωρίζῃ μέχρι τίνος θαμνοῦ ἐθάμβου τὴν Ἐμμελίαν καὶ τῇ ἐσφιγγε τὴν χεῖρα· ἐκεῖνη ἐφριπτεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, τοσοῦτον ἡ ἐντύπωσις τῇ ἐφραίνετο νέα, ἐξ ἄλλου δὲν ἐπεθύμει νὰ καταστήσῃ τὸν παράταλμον μέθυσον ἐξ ὑπερπρηνείας, ἐπίστευσεν ἡ θεία τῆς Ἐμμελίνας ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς μηνὸς ὁ Δὲ Σοργύ εἶνε ἐραστικός· ἐγένετο ἀντικειμένον ἀνεξάντητον τῶν ἀρχαίων μωρολογίῶν καὶ τῶν διφορομύμων λέξεων, ἄς ἡ Ἐμμελίαν ὑπέμενε μετὰ λύπης ἀλλ' εἰς ἄς ὁ καλὸς αὐτῆς χαρακτηρὴ τὴν ὑποχρέου νὰ ἐνδιθῆ. Διὰ ποῖαν αἰτίαν ἡ γραῖα μαρκησία ἐνόμιζε τὸν ἐραστὴν ἀξιαγάπητον, διὰ ποῖους ἄλλους λόγους τῇ ἤρεσκεν ὀλιγώτερον, εὐτυχῶς ἡ δυστυχῶς εἶνε ἀδύνατον νὰ γράψῃ τῆς νὰ μαντεύσῃ· ἀλλ' εὐκόλως δύναται νὰ ὑποβῆσθαι τὸ ἀποτέλεσμα ὅπερ παρήγον ἐπὶ τῆς Ἐμμελίνας τοιαῦται ἰδέαι συνοδευόμενα, ἐνομεῖται, μετὰ παραδειγμάτων

εξηγημένον ἐκ τῆς νέας ἱστορίας, καὶ ἐξ ὧν τῶν ἀρχῶν τῶν καλοαναθεραμμένων νέων οἵτινες κἀμνοῦσι τὸν ἔρωτα ὡς χοροδιδάσκαλοι. Πιστεύω ὅτι εἰς βιβλίον τι τοσοῦτον ἐπικινδύνον ὅσον αἱ φέσεις περὶ ὧν ὁμιλεῖ ὑπάρχει παρατήρησις ἧς δὲν γνωρίζει τις ἀκούωντας τὸ βάθος ποῦ δὲν φθέρει ταχύτερον νεάνιδα λέγει, ἢ νὰ νομιζῇ διεσθαρμένους ἐκείνους ὅς ὀφείλει νὰ σέβηται. Οἱ λόγοι τῆς κ. Δ' Ἐναρῶ ἀφύπνισαν ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἐμμελίνας αἰσθητικῶς ἀλλοίας φύσεως. «Τί εἰμὶ αἰλιουπόν; ἔλεγε ἀφοῦ ὁ κόσμος εἶνε τέτοιος; Ἡ αἰσθητικὴ τῆς ἀπότομης σύζυγος τῆς ἐσπασμένης, ἐπεθύμει νὰ τὸν εἶχε πλησίον τῆς ὅταν τὸν ἐρατῆζοτο, ἡ δὲ ἡδύνατο νὰ τὸν συμβουλευθῇ, νὰ τῷ ζητήσῃ τὴν ἀλήθειαν ἣν ὄφειλεν ὡς ἄνθρωπος νὰ γνωρίζῃ, καὶ ἐνόησε ὅτι ἡ ἀλήθεια λεγομένη ἐκ τοῦ στόματος τούτου δὲν ἡδύνατο νὰ εἶνε ἐπιπόθοις ἐσκέφθη νὰ πέμψῃ ἐπιστολὴν εἰς τὸν Δὲ Μαρσᾶν καὶ νὰ τῷ παραπονεθῇ περὶ τῆς θείας τῆς. Ἐγραψε τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ἐσφράγισε, καὶ ἀπεράσισε νὰ τὴν πέμψῃ ὅτε διὰ τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ χαρακτῆρος τῆς τὴν ἐρριψε γελῶσα εἰς τὸ πῦρ. «Εἰμὶ αἰλιαν ἀνόητος νὰ ταραττωμαί, εἶπε καθ' ἑαυτῆς νὰ μετὰ τῆς συνήθους εὐθυμίας, ἰδέσθαι καλῶς ἄνθρωπος ποῦ θὰ μὲ φοβίση μὲ τὰ γλυκὰ του τὰ μὲράτιαι. Ὁ κ. Δὲ Μαρσῶ εἰσῆλθε κατὰ τὴν στιγμήν. Ὡς φαίνεται διακρούσας τῆς ὀδοιορίας του ἔλαβε τὴν τελευταίαν ἀπόφασίν του. Ἐκλείσεν ἀπότομος τὴν θύραν καὶ πλησιάζας τὴν Ἐμμελίναν χωρὶς νὰ τῇ εἰπῇ λέξιν τὴν ἡδραζε καὶ τὴν ἐνηγαλίσθη. Ἐκείνη ἐπιλαχίσια ἔμεινε ἀφανος καὶ διὰ μόνην ἀπάντησιν ἔσπερε τὸν κώδωνα. Ὁ Δὲ Μαρσῶ καλῶς ἄνθρωπος ἐνόησε παράκρυτα καὶ ἐσώθη. Ἐγραψε τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐκτεταμένην πρὸς τὴν κούρησαν ἐπιστολὴν καὶ δὲν τὸν ἐπαναίδον πλέον εἰς τὸ Moulin de May.

(ἔπεται συνέχικ.)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

διήγημα

(συνέχ. ἴδε προηγ. φυλλ.)

—Μπέης τῆς Μάνης; Δι' ἐμὲ εἰσὶν ὁ Αἰβέριος Γεράκις, ὁ περατῆς, ὁ ἄνθρωπος τῶν κα-

τέρων καὶ τῶν δεσμοτηρίων, ὁ Τούρκος μετὰ τῶν Ἐνετῶν καὶ Ἐνετὸς μετὰ Τούρκων, προδότης καὶ τῆς πατρίδος σου καὶ τοῦ Σουλτάνου καί...

Μόνον ἀπὸ τὸ μελίρρουν ρομὰ τῆς Ἀναστασίας προσεφώνησε οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἐξηγήσαν μὲν μανίας τὴν κοιλίζουσαν ὄργην τοῦ Ἀμπεράκη, τὸ πρόσωπόν του ὠχρίασε, τὰ χεῖλη του ἀνεσφράγησαν σπασμωδικῶς, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡδυνήθη νὰ κρατηθῇ.

—Μὴ μὲ καταδικάζεις Ἀναστασία, πρὶν μὲ ἀκούσης, εἶπε, δικαιοσύνην αὐτῇ. Τὸ ὁμολογῶ, εἰμὶ ὁ ἀθλιέστατος τῶν ἀνθρώπων. Ἠπάτησα πάντας τοὺς ἐμπιστευέντας εἰς ἐμὲ καὶ σὲ χθὲς ἀκόμη τὴν ἰδίαν. Ἀλλὰ πῶς ἐδύναμην ἄλλως νὰ πράξω; Πῶς; Ἐὰ κατώρθωσα ν' ἀποκτήσω τὸν ἔρωτά σου, εἰμὴ διὰ τοῦ ψεύδους; Πῶς; Ἐὰ κατώρθωσα νὰ λάβω τὸ φίλημα ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ ὅποιον ἀκόμη φλέγονται τὰ χεῖλη μου; Συγγνώσέ με διότι παρὰ πολὺ σὲ ἠγάπησα.

Ἡ Ἀναστασία ἔμεινε ἀφανος. Ἐνόμωζεν ὅτι εὐρίσκειται ἐντὸς τριμερῶν λαθουρίθου, ὅσπῃεν δυο μόνον ἐρόδους ἐβλάπε, τὴν μὲν ἄγουσαν πρὸς τὴν ἀπόλειαν τῆς ὑπολήψεώς της, τὴν δὲ πρὸς τὴν τοῦ ἔρωτός της.

—Ἐγώ, τῷ εἶπε, μετὰ μακρὰν σιγῆν. Σὲ συγχωρῶ διὰ τὸ πταίσμά σου. Χθὲς δὲν σὲ ἐγνώριζα, σήμερον σὲ γνωρίζω. Δὲν δύναμαι πλέον νὰ διαμείνω ἐνταῦθα. Ἰγίανω.

—Ἀναχωρεῖς;

—Ναί. Καλὴν νύκτα.

—Ἐγώ μόνον ἴδρον. Ἀναστασία. Θέλεις νὰ γείνης σύζυγός μου;

—Σύζυγός σου; Ἐγὼ ἡ Ἀναστασία Βουχουζετή, σύζυγος ἐνὸς περατοῦ; Νὰ γείνω γελῶσα εἰς ὕλην τὴν Κωνσταντινούπολιν;

—Λοιπὸν δὲν μὲ ἀγαπᾷς πλέον;

—Σὲ ἀγαπῶ.

—Καὶ δὲν μὲ θέλεις διὰ σύζυγόν σου;

—Ὁχι.

—Λοιπὸν ἄλλος ἔὰ σὲ ἀπολύσει.

—Οὐδέποτε.

—Θὰ μείνης ἄγαμος;

—Ναί, ἔὰ μείνω ἄγαμος.

—Ἄγαμος, ἄγαμος, ἐπανέλαθεν, ὁ μπέης. Δὲν εἶναι κρῖμα τὰ κάλλη ταῦτα τὰ ὅποια ἐπλάσεν ὁ Θεὸς διὰ νὰ καταστήσῃ εὐτυχὴ ἕνα ἀπὸ τοὺς εἰσοσμένους σου, νὰ μείνωσι διὰ καντὸς κερυμμένα; Δὲν εἶναι ἔγγλημα τὸ σῶμα τοῦτο τὸ πλήρες ζωῆς καὶ φλογός, νὰ μὴ αἰσθανθῇ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἡδονὴν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου;...

—Ναί Ἀμπεράκη εἶναι ἔγγλημα, εἶναι κρῖμα.

κατώρθου νὰ συμβιβάζονται; Εἶναι καὶ τοῦτο ἐν ἐκ τῶν πολλῶν μυστηρίων τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Εἶναι ἤδη παραδεδομένος παρ' ἡμῖν ὅτι πᾶς ὁ φέρων ὄνομα λήγον εἰς οπισθίον ἔχει καὶ ὄνομα τινὰ πονηρίας ἔμφυτον παντὶ τῷ ἐκ τῆς ὠραίας χειρὸσῆσου καταγομένῳ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ κατάληξις αὐτῆ δὲν ἦτο τόσον κοινὴ, ἀλλ' ἡ ἰδιότης δὲν ἔλειπε ἀπὸ τῶν Πελοποννησίων, οὔτε ἐπομένως ἀπὸ τοῦ Λιβερίου Γεράκη. Ὁ πόθος ὅστις ἐβλάπεν αὐτόν, ὅστις τὸν ὤθει νὰ ἀποκτήσῃ τὰ κάλλη, τὰ πλοῦτη τῆς Ἀναστασίας—καὶ εἶναι, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, ἱστορικὸν ἀντικείμενον τὸ πάθος, ὅφ' οὐ ἤγετο ἡ σκληρὰ ἐκείνη ψυχὴ, ὁ πόθος οὗτος ἔβρεξε καὶ τὸ πρὸς πραγματοποίησιν μέσον.

—Οὐδέποτε θὰ σὲ συζυγῶ, ἐκτὸς ἐάν μὲ ἀναγκάσωσι τῷ εἶχεν εἶπει ἡ Ἀναστασία. Ἄρα ἐάν ἐξηναγκάζεσθαι θὰ τὸ ἐπράττειν.

Ἐπὶ τοῦ συλλογισμοῦ τούτου ἐβασίσθη ὁ παμπόνηρος Μαρσῆτις, ἵνα ἐκποδῶν ποιητῆ καὶ τὸ μόνον εἰς τὸν γάμον ἀπομένον πρόσκομμα,—τὴν ὑπεροψίαν τῆς Ἀναστασίας. Τῷ ἦτο γνωστὴ ἡ ἰσχύς τοῦ πάθους τῆς; εἶχε κατορθώσῃ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς γυναῖκος ταύτης καὶ νὰ ἴδῃ τὴν φοβερὰν πάλην, ἣν ἐπάλαμον ἐν αὐτῇ ὁ ἔρωσ καὶ ἡ ἔπαρσις; μόνον διὰ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς ἰκανοποίησος ἀμφοτέρων τούτων τῶν αἰσθημάτων, ἡδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν του. Τοῦτο δὲ ἀπεφάσισε νὰ πράξῃ καὶ ἔμα ἐν τῷ νῷ συλληθῶν, ἔθεσεν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιόν του.

Παρὰ τῇ Πύλῃ ἦτο τότε ὁ ἐνοσούμενος τῆς ἡμέρας; πάντες ἐκολάκευον αὐτόν καὶ προσεπάθον νὰ τὸν εὐχαριστῶσιν ἵνα ἐπιφέρωσιν αὐτῷ τὴν λήθην τῶν ὅσων ὑπέστη ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Μπανίου καὶ ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τῶν κατέργων. Ἐπορεύθη λοιπὸν πρὸς τὸν μέγαν βεζύρην ὁ Ἀμπεράκης καὶ εἶπε διὰ τῶν παρακλήσεων εἶτε διὰ τῆς διαλεκτικῆς του κατέπεισεν αὐτόν... Πῶς τὸ κατώρθωσε;

Τὰ πάντα ἦδη ἐβαινον συμφώνως πρὸς τὰς εὐχὰς του ἡ δοκιμασία αὐτῆ ἦτο ἡ τελευταία καὶ ἐκ ταύτης ἐξήρτατο ἡ τύχη τοῦ ἔρωτός του. Ἐν τούτοις ἐκεῖνος ἦτο πλήρης ἐλπίδων καὶ βέβαιος ἐκ τῶν προτέρων περὶ τῆς ἐπιτυχίας του ἡ Ἀναστασία τὸν ἠγάπα καὶ τοῦτο ἤκει πρὸς εὐδωσὴν τοῦ σχεδίου του. Ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν δὲν εἶχον ἴδῃ ἀλλήλους; καὶ ἐνόησε ὅτι ἔβλεπε τῆς Μάνης πόσον ὁ χωρισμὸς οὗτος ἤθελεν ἐπικυρῆσαι τὸ πάθος τῆς.

Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ ἔνοχος; Σὺ πρέπει νὰ καταδικασθῇς διὰ τὸ ἔγγλημα τοῦτο, σὺ διὰ τοῦ ἔρωτός σου καὶ τῆς ἀπάτης σου ἐδηλητηρίσας τὰ ὄνειρα τῆς νεότητός μου καὶ ἠνάγκασας τὸ κάλλος μου νὰ γίνῃ ζηλότυπον ἑαυτοῦ. Ναί, χάριν σοῦ νὰ μείνω ἄγαμος. Εἰσὶν εὐχαριστημένοι;

—Εὐχαριστημένοι;

—Τί ἄλλο ζητεῖς λοιπὸν; Δὲν σοῦ ἀρκεῖ ἡ θυσις αὕτη;

—Μοῦ ἀρκεῖ; Τί πρὸς ἐμὲ αὐτὴ ἡ θυσις; Τί πρὸς ἐμὲ ἂν ἄλλος δροῖν τὰ παρθενικὰ ῥόδα τοῦ γήθους; ἢ ἂν μείνωσι ταῦτα ἄθικτα μέχρις οὐ μαρτυρηθῶσιν. Ἀρκεῖ ὅτι δὲν ἔὰ οἱ ἀπολύσω ἐγὼ τὰ περαιτέρω μοῦ εἶναι ἀδιάφορον.

—Εἰπέ μου λοιπὸν τί ἀπατεῖς;

—Νὰ γείνης σύζυγός μου. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς θυσις τὴν ὅποιαν ἔὰ κάμης δι' ἐμὲ.

—Οὐδέποτε, οὐδέποτε Ἀμπεράκη μπέν τῆς Μάνης, ἀκούωντας ὁμιλήσαμεν. Καίριος νὰ ἀποχωρισθῶμεν. Καλὴν νύκτα.

—Μὴ μὲ ἀπελπίεις Ἀναστασία, αὐριον ἔὰ ζητήσω ἐπιστήμης τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τὸν Θεὸν σου.

—Καὶ ἐγὼ ἔ' ἀπορρίψω τὴν αἰτησίαν σου.

—Μὲ ἀγαπᾷς;

—Σὲ ἀγαπῶ.

—Καὶ ἔ' ἀπορρίψης τὴν αἰτησίαν μου;

—Θὰ τὴν ἀπορρίψω.

—Μὰ λοιπὸν δὲν ἐνοσῶ τί εἶδους ἀγάπη εἶνε αὐτὴ.

—Οὔτε ἐγὼ δὲν ἐνοσῶ, ἀπήντησεν ἡ Ἀναστασία.

Ἡ καταγωγὴ μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐνωθῶ μετὰ σοῦ. Καὶ οὐδέποτε ἔὰ τὸ πράξω, ἐκτὸς ἐάν μὲ ἀναγκάσωσιν εἰς τοῦτο...

—Ἐάν σὲ ἀναγκάσωσιν, εἶπεν ὁ Ἀμπεράκης.

Καὶ ὡσεὶ ὑπὸ ἀφηνιάδας ιδέας φωτισθείς... Καλὴν νύκτα Ἀναστασία, εἶπεν ἀναχωρῶν. Αὐριον ἔὰ λάβῃς τὴν αἰτησίαν μου.

—Καλὴν νύκτα ἀπήντησεν αὐτῇ μὲ θαρραλόμενος ὀφθαλμοῖς, βλέπουσα αὐτόν ἀπομακρυνόμενον ἐν τῷ σκότει.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἀμπεράκης εἰζήτη ἐπισημῶς τὴν χεῖρά τῆς Ἀναστασίας καὶ αὐτὴ ἀπέβρισκε τὴν πρότασιν.

Παρὰδόνον ἀλήθως! Συμβαίνει λοιπὸν πράγματι νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ καρδίᾳ συμβαδόντα καὶ συναπτύσσόμενα τοσοῦτον ἀντίθετα αἰσθημάτων; Τῆς Ἀναστασίας ἡ ὑπεροψία ἀπ' ἐνός καὶ ὁ πρὸς τὸν Ἀμπεράκη σφοδρὸς αὐτῆς ἔρωσ, ἀπ' ἐτέρου πῶς;

Τὴν ἑπαυριον ἐξεδόθη ἐκ τοῦ Διθναίου διατάγματι πρὸς τὸν Πατριάρχην διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μέγας βεζύρης τὸν διάτασσε νὰ τελέσῃ ὡς τάχιστα τοὺς γάμους τοῦ Διμπεράκη μετὰ τῆς Ἀναστασίας. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐδίδετο πρόφασις, δι' ἧς ἡ ἑπαυρία τῆς νεάνιδος ἠδύνατο νὰ ὑποχωρήσῃ φαινομένη ὅτι ὑποκύπτει εἰς βεζυρικήν διαταγήν.

Τὸ πρᾶγμα ἐκιοποιήθη καὶ διεδόθη, ἰδίως εἰς τὰ στόματα τῶν γυναικῶν· πᾶσαι ἐλάμβανον ἄρομην ἐκ τούτου νὰ χύσωσι τὸν ἰὸν τοῦ φθόνου των. «Καλὰ τὴν ἐπλήρη». «Ποῖος τῆς ἑπταεῖας;» «Διὰ τὴν μὴ ὑπανδρεύεται τόσον καιρὸν; Τώρα ἄς πάρῃ τὸν περσικὴν, τὸν περσικὴν, τὸν κακοῦργον, τὸν ἄνθρωπον τῶν κατέρων».

Εἶναι ἀληθές ὅτι πάντες ἐπερίμενον μετὰ περιεργείας, νὰ ἴδωσι τὴν ἐκθασιν τῆς περιπλοκῆς ταύτης, διότι οὐδεὶς ἐπίστευε ποτὲ ὅτι ἡ Ἀναστασία τοῦ Βουχουέστη, ἡ πριγκηποπούλα θὰ παραδέχεται διὰ σύζυγόν της, τὸν Διβέριον Γερακάρην, τὸν ἄσημον, τὸν μηδαμινόν. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐπηύξανεν ἡ σιωπὴ τῆς νεάνιδος. Δύο ὀλόκληροι ἡμέρας εἶχον παρέλθῃ, καὶ δὲν εἶχεν ἔτι γεινῆ γνωστὴ ἢ ἀπόφασις τῆς Ἀναστασίας.

Ὁ Γερακαριώτης ἔπρεπε βεβαίως νὰ φοβῆται, ἔπρεπε νὰ ἴναι σύννομος ἕνεκα τῆς σιωπῆς ταύτης. Ἐν τούτοις ἂν τὸν συνήντα τις κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἤθελεν ἐκπλαγῆ ἐκ τῆς μεγάλης φαιδρότητος καὶ ἐκ τῆς χαρμονῆς, ἧς ἐφαινότο ἀπαυγάσσουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχε μυστικὸν τινὰ λόγον νὰ πιστεῖται ὅτι δὲν προῖρχετο ἐκ δυσταγμῶν ἢ παράτασις αὐτῆ.

(ἔπεται συνέχεια)

A. Σ. ΜΑΤΕΣΙΣ.

Ο ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

(ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων Ἀξίωματικῶν τινος τοῦ Οὐγγαρικῶν πυροβολικοῦ).

(συνέχ. ἴδε ἀριθ. 290)

Περιωρίσθη νὰ μὴ τῷ δώσω ἀπάντησιν, ἀνασπῶν τοὺς ὄμους μου. Οὕτως δὲ ἐξηκολούθησεν.

—Εἶσαι ἀξίωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, γνωρίζω δὲ ὅτι πρό τινων ἐτῶν ἀξίωματικὸς τις τοῦ πυρο-

βολικοῦ ἤρατο τῆς κυρίας ταύτης.

Ὅλον μου τὸ αἶμα ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλὴν ἰδόντας ὅτι ἀνεγνωρίσθην.

—Διὰ ποίαν αἰτίαν εἶσαι ἐδῶ;—ἐξηκολούθησεν ὁ προσωποφύροφος, πλησιάζων πρὸς με φρυάττων ὑπ' ὀργῆς.

Ἐγὼ ὠπισθοδρόμησα, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ζίφους μου.

—Καὶ ἐάν δὲν θελήσω νὰ σὲ τὸ εἶπω; τῷ ἀπεκρίθη τὸν ὁρωσὸν αὐτὸν ἀνακραυγάζων κατὰ πρόσωπον.

—Ἄρῃσε ὀλίγον τὸ ζίφος, μοὶ ἀπάντησε περιφρονητικῶς—δὲν σὲ φοβοῦμαι.

—Ἦπαγε, ἄλλως...

—Σιγὰ, σιγὰ, πρέπει πρῶτα νὰ ἀκούσῃς τὴν συμβουλήν μου—καὶ πλησιάζας μοὶ εἶπε ταπεινῶ τῇ φωνῇ.

—Ἄρῃσε τὰς ἰταλίδας, καὶ μὴ ἔλθῃς δευτέραν φορὰν ἐμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν μου, διότι δὲν θὰ σώσῃς τὴν ζωὴν σου, καθὼς σήμερον.

Ἦρῃσα νὰ γελῶ, ὥστε ἡ ὀργὴ του νυξῆσεν, εἶδον δὲ ἀναλαμβάνουσαν εἰς τὴν χεῖρά του τὴν λεπιδά ἐγγειριδίου. Πηδῆσας τῷ ἀφῆρπασα τὸν θραχίονα, θλίβων αὐτὸν ὥστε ἡ μάχαιρα ἐπέσε κατὰ γῆς; καὶ ἐγειρας αὐτὴν τὴν ἐρῆψα εἰς τὴν διώρυγα; μετὰ ταῦτα τῷ εἶπον.

—Φύλαττε τὰς ἀνοίτους ἀπειλάς σου διὰ τοὺς ὄμους σου, ἐγὼ γελῶ μὲ σὲ, καθὼς μὲ ὄλους τοὺς αὐθάδεις καὶ ψευδοστοληροῦς.

Ταῦτα λέγων ἀπεμακρύνθη θραδέσι θήμασι. Ἡκουσα ὀπισθεν μου τὸν κρότον παραθύρου ἀνοιγομένου, καὶ τὴν φωνὴν τοῦ ἀντιζήλου μου, ὅστις ὀργίλος ἐκραυγάζεν ἀποπεινόμενος πρὸς ἐμὲ—Βλεπόμεθα! Μετὰ τινὰς στιγμὰς εὐρισκόμην ἐπὶ τῆς γόνδολας τοῦ Φραγκίσκου. Μόλις μὲ εἶδεν ὁ ἀγαθὸς γονδολιέρης ἀνεφώνησε μειδιῶν.

—Μεγάλα νέα! Κύρια, πολὺ μεγάλα. Ἐν πρώτοις ἡ Λιζέτα μου μὲ παρακαλεῖ νὰ σὰς προσφέρω τοὺς χαριετισμούς της, καὶ ἐλπίζει τάχιστα νὰ σὰς ἰδῇ, μὲ διηγῆθη ὅτι ὁ σύζυγός της κυρίας Ἀγγελικῆς ἀπέθανεν εἰς τὴν μάχην· δεῦτερον αὐριον εἶνε χορὸς μετὰ προσωπίδων εἰς τοῦ Κόμητος Μ... καὶ βεβαίως θὰ παρευρεθῇ ἡ κυρία Ἀγγελικὴ μὲ μακρὸν δομινὸ μὲ χρυσοὺς ἀστέρους. Εἰς τὴν πρώτην εἰδήσιν ἀνεπήδησα, ἀνακραζῶν.

—Χίρα! Ἐλευθέρη! Θεὲ μου!

—Δὲν εἶναι ἀμφιβολία.

—Καὶ ἂν δὲν εἶναι ἀληθὲς Κέκκο;

—Σὺ λέγεις ὅτι εἰμαι θέβαιο; γνωρίζω εἰς τὴν παλάτι.

—Τότε εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάγω εἰς τὸν χορὸν τοῦ Κόμητος. Ἄκουσον Κέκκο, κάμε μου μίαν χάριν, ἀγῶρασόν μοι διὰ τὴν αὐριον μίαν προσωπίδα καὶ ἔν δομινόν, καὶ κρύβον ἀπὸ τὰ ὄρα εἰς τὴν οἰκίαν σου, θὰ ἔλθω εἰς τὴν οἰκίαν σου τὰς ὀκτῶ ἀκριβῶς.

—Πῶς! θέλετε νὰ ὑπάγετε εἰς τὸν χορὸν τοῦ Κόμητος Μ...;

—Ἀναμφιβόλως.

—Προσέξτε τι κἀνετε· τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐπικίνδυνον. Ὁ Κόμης εἶνε ἀπὸ τοὺς ἐνθερμοτέρους πατριώτας, καὶ ἔχει σχέσεις μὲ τοὺς νέους τῶν μᾶλλον διακεκμημένων οἰκογενειῶν. Ἐάν σὰς ἀναγνωρίσῃσιν δύναται νὰ πάθῃ ἡ ζωὴ σας. Πρὸς θεοῦ σκέφθητε!

—Εἰμαι ἀμετάπειστος.

—Καλὰ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, νίπτω τὰς χεῖρας μου. Αὐριον τὸ ἐσπέρας θέλω σὰς ἐκδουλεῦσαι ἀκριβῶς.

—Εὐχαριστῶ, Κέκκο.

—Οἱ Ἅγιοι καὶ ἡ Παναγία νὰ σὰς διαφυλάξωσιν.

V

Ὅσα τὰ πρᾶγματα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐν θουσιακαμοῦ φαίνονται εὐκολώτατα, τόσον διακρίνοντα καὶ δυσκόλια, ὅταν τὰ συλλογιζῆται τις ἀκολούθως μετὰ ψυχρότητος. Τὸ αὐτὸ μοὶ συνέβη ὅτε ἐξυπνήσας τὴν ἐπιούσαν ἤρῃσα σκεπτόμενος τὴν τρόπον νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὸν χορὸν ἐκεῖνον. Πρῶτον ἦτο ἀναπόφευκτον τὸ προσκλητήριον. Ἐσκέρθην χίλια μέσα, ἕκαμα χίλια σχέδια μαρῶτερα τὰ μὲν ἀπὸ τὰ δέ· τέλος λαθὼν θάρρος, καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῶ πλέον περὶ τούτου, ἐνεδύθη καὶ ἀφίσας ἐμαυτὸν εἰς τὴν τύχην, ἐπορεύθη εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγ. Μάρκου. Φθὰς ἐκεῖ, συνήντησα παλαιὸν τινα φίλον, τὸν ζωγράφον Γεντίλε Γριτζην, ὅστις μόλις μὲ εἶδεν ἐδραμε πρὸς με, μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας λέγων μοι.

—Σὺ εἰς Ἐνετίαν;

—Καθὼς θέλεις;

—Καλὰ, λοιπὸν θὰ ἀρχίσωμεν ἐκ νέου τὰς σπουδὰς μου τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Εἰπέ μοι ἐνθυμίσαι τὴν Γιαννοῦλαν;

—Ὁ! πόσον ἦτο ὠραία!

—Τώρα εἶναι μεγάλη, ἠξέυρεις κατοικεῖ μὲ τοὺς γονεῖς; μοι εἰς Μοντιβέλλο.

—Εἰπέ μοι καὶ ἡ ζωγραφία;

—Ἄριστα. Γνωρίζεις ἀκόμη τὰ σχέδια μου;

—Καὶ πῶς!.. Ἄκουσον ὀλίγον· δὲν ἤμπαρξαι νὰ

ἴδῃ τις τὰς προσόδους σου εἰς τὴν τέχνην;

—Βεβαίως; ἠξέυρεις ὅτι ἡ οἰκία καὶ τὸ σπουδαστήριόν μου εἶνε πάντοτε ἀνοικτὰ εἰς σὲ, καὶ εἰς τὴν διάθεσίν σου, καθὼς καὶ ἄλλοτε.

Προγευματίσαντες λοιπὸν εἰς τοῦ Φλωριάν, ἐπορεύθημεν κρατούμενοι ἐκ τοῦ θραχίονος καὶ συναλεγομένοι πρὸς τὰς σχεδιάδας, ὅπου κατῴκει ὁ Γεντίλες. Φθάσαντες, εἰσέλθομεν εἰς μεγαλοπρεπὲς οἰκῆμα.

—Ὅποια πολυτέλεια! ἀνεκράξα συγχρίων τὰ πολυτελῆ ἐκεῖνα δωμάτια μετὰ τοῦ ποταποῦ δωματίου εἰς ὅπου κατῴκει ὁ Ραφαήλ μου πρὸ τριῶν ἐτῶν.

—Ὁ! δὲν παραπονοῦμαι· εἶμαι τώρα πολλὰ περιζήτητος. Καὶ ἐν τούτοις ἦμην εὐτυχέστερος τότε!

Ἐπισκεφθέντες ὅλην τὴν κατοικίαν, ἐπισκευασμένην μετὰ πολυτελείας καὶ καλλιτεχνίας, εἰσέλθομεν εἰς τὸ σπουδαστήριον, ὅπου εὗρον συλλογὴν ἔργων τέχνης μαγίστης ἀξίας, δι' ὅπου συνεχάρην εὐκρινῶς τὸν φίλον μου. Στρέψας τοὺς ὀφθαλμούς εἶδον ἐπι τραπεζῆς τινος προσκλητήριόν τι, εἰς ὃ ἀνέγνωσα τὰς ἐπομείνας λέξεις· Ὁ Κόμης Μ... παρακαλεῖ τὸν Κ. Γεντίλε Γριτζην νὰ διέλθῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ του τὴν ἐσπέραν τῆς 12 Φεβρουαρίου 18... Ἡ συναναστροφή γίνεται τὴν 10.

Ἦτο προσκλητήριον διὰ τὸν χορὸν! Ὅλον μου τὸ αἶμα ἀνέβη εἰς τὸν ἐγκέφαλον, οὐδὲ ἤκουον πλέον τι ἄφ' ὅσα μοὶ εἶλεν ὁ φίλος μου. Ἐπὶ τέλους συνελθὼν ὀλίγον, ἔλαβον εἰς τὴν χεῖρά μου τὸ προσκλητήριον ἐκεῖνο μετὰ τῆς μαγίστης ψυχρότητος λέγων μετ' ὀλης τῆς ἀδιαφορίας.

—Τί; Χορὸς εἰς τοῦ Κόμητος Μ... καὶ ὑπάγεις;

—Ὅχι, ὄχι. Ὁ θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! ἀπεκρίθη· ἐκεῖ μόνον περὶ πολιτικῆς ὀμιλοῦσι καὶ δὲν θέλω πλέον νὰ τὴν πάθω· ἐγὼ μόνον περὶ τῆς καλλιτεχνίας, καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλλου φροντίζω. Ὁ! δὲν μὲ πιάνουν μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιάνουν!

—Ὅχι εἶναι μεγαλοπρεπὲς ὁ χορὸς; ἐξηκολούθησα μετὰ ἀπερισκέπτου τρόπου.

—Ὁ! ὅσον περὶ τούτου νὰί, εἶδα τινὰς τούτων καὶ πρᾶγματι εἶνε πολυτελέστατοι.

Μετὰ τινὰ διακοπὴν, ἐπανέλαβον:

—Εἰπέ μοι, Γεντίλε, ἐνθυμίσαι τὰ τοῦ ἐρωτῶς μου μετὰ τῆς μαρκεσίας Μ...

—Πῶς! Ἦσο τρελλός; καὶ σκέπτεσαι νὰ ἐξακολουθήσῃς τὸν αὐτὸν ἐρωτὰ ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις; Ἦκουσα ὅτι ὁ σύζυγός της ἀπέθανεν.

—Δὲν δύναμαι νὰ ἀνθῶξω. Ἦξέρω ὅτι αὐτὴ ὑπάγει τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὸν χορὸν τοῦ Μ...

—Φίλε μου, δὲν σὲ συμβουλεύω νὰ ἀκολουθήσῃς

τουούτον μωρὸν πάθος. Δὲν θὰ ἐπιτύχῃς τίποτε.

— Ἀκουσον, Γεντίλε, δὲν πρόκειται εἰμὴ νὰ εἰπῶ λέξεις τινὰς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Παραχώρησίν μου τὸ προσκλητήριόν σου, σὲ παρακαλῶ.

— Εἶσαι μωρὸς, Αἰμιλία;

— Ὅχι, ἀλλὰ θὰ γείνω. Κάμε μου ταύτην τὴν χάριν, φίλε μου.

— Καὶ ἐὰν σὲ ἀναγνωρίσῃς;

— Θὰ φέρω προσωπίδα, ἔχω δὲ τὸ ἀναστημά σου.

— Καὶ ἡ γλῶσσα;

— Θέλω ὁμιλεῖ γαλλιστί.

— Ἄλλ' ἤξεύρεις, ἐὰν ἀναγνωρισθῇ, θέλει πολὺ μὲ περιπλοξίαις. Δύνασαι νὰ στοχασθῇς πόσας πικρίδας θὰ δοκιμάσῃς;

— Δὲν μένω εἰμὴ δέκα λεπτά, σὲ ἰσχυρίζομαι. Φίλε μου, κάμε μου ταύτην τὴν χάριν, θὰ ἰδῇς πόσον θὰ εἶμαι ὀνίμμος, καὶ δὲν θὰ δοκιμάσῃς οὐδεμίαν πικρίαν. Εἰπέ μοι ναί, δὲν ἔχει οὕτω; Δύναμαι νὰ λάβω τὸ προσκλητήριον; Δύναμαι νὰ τὸ λάβω;

— Ἄς εἶνε λάβε το, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ πρόσθετε φίλε μου, μὴ τὸ μετανοήσῃς... καὶ ἐγὼ ἐπίσης...

— Ὅχι, ὄχι μὴ ἔχῃς φόβον—Τὸν ἐφιλοῦσα, ἔλαθε τὸ προσκλητήριον, καὶ ἔδραμον ὡς παράφρων.

V I

Τὸ προσκλητήριόν σου, κύριε; μοι ἐφάνησεν ὑψηλὸς τις ὑπέρβηξ, ἰσχυμένος παρὰ τὴν μεγάλην κλίμακα τοῦ μεγάρου Μ... Ἴδόν με εἰσερχόμενον προσωπίδοφορῶντα ὡς Περρῦτ.—Τὸ ἔδωσα, καὶ μόλις ἔσφιξεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα μὲ εἶπεν:

— Τέλος πάντων σὰς βλέπομεν, ἐκλαμπρότατε. Τόσους μὴνας οἰκοδεσπότει σὰς παρμένον διὰ τὸ συμφέρον τοῦ μεγάλου ζητήματος. Καὶ ἔνευσεν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

— Οὐδένα λόγον εἰς τὸν κύριόν σου—ἐψιθύρισα εἰς τὸ ὄς αὐτοῦ. — Ἐννοεῖς; οὐδένα λόγον...

— Καλὰ, καλὰ, ἐννοῶ... δὲν ὁμιλῶ πλέον. Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν.

Μόλις εἰσελθὼν, διήγειρα τὴν περιέργειαν ἀπάντων τῶν προσωπίδοφόρων ὅπως δὲ ἀποφύγοι τὰ βλέμματά των ἤρχισα ὁμιλίαν τινα μετὰ προσωπίδοφόρου ἦν ἀνεγνώρισα ἐκ τῶν σημείων ἄτινα μὲ ἔδωσαν ὁ γυναικί μου ἀρχαῖα ἀνάμνησις τῶν παρελθόντων χρόνων· χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὁμιλήσω ἀνεξήτων διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν Ἀγγλικὴν, μὴ εἰσαίτι ἐμπροσθεῖσαν εἰς τὸν ὀφθόν. Συνομιλῶν μετὰ τινων κυριῶν, ἠσθάνθην κτύπον εἰς τὴν ράχην, καὶ τις ἐψιθύρισεν εἰς τὸ ὄς μου—Μίαν λέξιν ὅταν λάβῃς καιρὸν.—Τὸ αἶμα μου ἀνέθη εἰς τὸν ἐγκέφαλον· ἀλλ' ἐν τούτοις

ἀποκαιρητῆσας τὰς κυρίας αὐθωρεῖ, ἠκολούθησα ἔτον καλέσαντά με.

Οὗτος ἦτο κύριος τις μικρὸς μωρος καὶ παχὺς, προσωπίδοφόρον ὡς Πολωνός· ἵστας μὲ ὠδήγησεν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ δωμάτια. Τότε ἀραιρέσας τὴν προσωπίδα εἶδον ὠρῆον γένειον πρόσωπον. Μετὰ μειδίσματος χαρᾶς μοι εἶπεν, ὀλίθων μοι τρυφερῶς τὴν χεῖρα.

— Τέλος εἶστε μεταξύ ἡμῶν... ἀλλ' ἤξεύρετε, μὲ τὴν μέτρι τῶνδε συμπεριφορᾶν σας μὲς ἐκάματε σχεδὸν νὰ ἀμφιβάλομεν περὶ ὑμῶν!... Ἄς μὴ κἀνωμεν πλέον λόγον τινα—καὶ μοι ἐθλίψεν ἐκ νέου δυνατὰ τὴν χεῖρα. Ἐνόησα παρενθύς ὅτι οὗτος ἦτο ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ κατεπαύσασα· ἀλλ' οὗτος μὴ προσέχων οὐδόλως εἰς τὴν ἑσθῆάν μου ἐκπλήξην, ἐξῆκολούθησεν.

(ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

Σ. ΠΕΛΕΚΑΣΗΣ.

Σ ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΜΟΥ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Canini)

*Quante in ciel sereno brillano
Nella note vaghe stelle, ec.*

“Ὅς ἀστέρια γλυκολάμπουνε

Ἐς ὦμορρον νυχτιὰ καθάρια,

Ἐσσα δένδρα καὶ χορτάρια

Πρασινίζουν τὸν ἀγρό,

“Ὅσοι κλῶνοι ψιθυρίζουνε

Ἐσὺν γλυκοφυσᾶ τ' ἀεράκι,

Κι' ὄσ' οἱ φλοῖσθοι μέσ' εἰς τὸ ρυάκι

Καθὼς τρέχει εἰς τὸ γιαιλό,

Τόσοι στίχοι πλημμυρίζουνε

Ἐτὴν αἰσθαντικὴ ψυχὴ μου,

Ἐσὺν πετῶν οἱ σογασμοὶ μου

Ἐς τὸ εἰδωλό μου τὸ κρυφό.

Μ' ἄλλοι τόσοι ἀν μού προβαί-

“Ὅλοι πάθος κι' ἄρμονία, [γνανε

Δὲ θὰ ἐκφράζαν τὴ μαγαεῖα

Ἐποῦ μού ἐμπνές, κοράσι ἀγνό!

Ἀπρίλιος, 1886.

I. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μιχαὴλ Ἀγγελος συνέχ. (Φ. Δι Μέντες).— Ἐμμελίαν, μετάφρασις (Γ. Μάνης).— Ἀναστασία, διήγημα· συνέχ. (Α. Μάτσης).— Ὁ Κατάσκοπος συνέχ. (Σ. Πελεκίσης).— Ἐς τὸ εἰδωλό μου μετάφ. [I. Γ. Τσακασιάνος]

ΤΥΠΟΣ Σ. ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΥ